

Skatteutskottets yttrande 2019/20:SkU10y

Vårändringsbudget för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att ge samtliga utskott tillfälle att senast tisdagen den 26 maj kl. 14.00 yttra sig över Vårändringsbudget för 2020 (prop. 2019/20:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

I yttrandet behandlar skatteutskottet regeringens förslag om att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd och att ändra reglerna för beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten. Utskottet behandlar även regeringens förslag till ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd och att ändra reglerna för beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten. Utskottet har inte någon invändning mot att regeringens förslag om ändrad beräkning av inkomsterna för 2020 godkänns i nu aktuella delar.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ändrade anslag till Tullverket.

I yttrandet finns tre särskilda yttranden (M, KD, V).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2020

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att anpassa investeraravdraget efter EU:s regler om statligt stöd samt att beskatta utländska säljare för kemikalieskatten. Riksdagen godkänner regeringens förslag om ändrade beräkning av inkomster på statens budget för 2020.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (V) och 3 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Vidare föreslår regeringen att investeraravdrag bara får göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad eller vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska dels vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad även den förvärvade verksamheten beaktas, dels vid bedömningen av hur länge verksamheten har bedrivits tiden räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

MTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden). Företag vars andelar handlas på en MTF-plattform bedöms inte som onoterade i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen och förvärv av dessa andelar bör därför enligt regeringen inte berättiga till investeraravdrag. Enligt regeringens förslag är ett företag inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

Vidare föreslår regeringen att investeraravdrag inte ska beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Motsvarande ska gälla för förvärv av andelar i ett företag som är i ekonomiska svårigheter.

EU delar in medlemsstaterna i regioner. Ett företag som tar emot statligt stöd ska ange den region där det är beläget. Var företaget är geografiskt beläget bestäms utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller enligt den gemensamma nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (*Nomenclature commune des unités territoriales statistiques*, NUTS), den s.k. NUTS 2-nivån. Ett företag som investeraravdraget hänför sig till ska vidare ange verksamhetsområdet som anges på gruppnivå i Nace (Nace är den statistiska näringsgrensindelningen i EU). Nace-koden är en statistisk kod som beskriver företagets verksamhet och motsvaras av de tre första siffrorna i SNI-koden.

Det företag som investeraravdraget hänför sig till ska enligt regeringens förslag lämna uppgift till Skatteverket om tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där företaget finns, vilken anges på NUTS 2-nivå, och verksamhetsområdet, som anges på gruppnivå i Nace.

Med de justeringar som föreslås av regeringen uppfyller investeraravdraget enligt regeringens bedömning de villkor som kommissionen ställt upp i den allmänna gruppundantagsförordningen. Investeraravdraget i dess ändrade utformning behöver därför inte anmälas till kommissionen för statsstöds-godkännande. Kommissionen har inte godkänt investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 och investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019 och fram till dess att förslagen i denna proposition träder i kraft riskerar att utgöra ett olagligt stöd.

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020. Ändringarna i skatteförfarandelagen ska tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

Regeringen bedömer att kemikalieskatten och de föreslagna ändringarna är förenliga med EU-rätten. Skatten bör enligt regeringen inte avskaffas. Det bör inte införas några undantag för vissa varor eller viss användning.

Regeringen föreslår att försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

Vidare föreslår regeringen att försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

Det införs en definition av distansförsäljning i regeringens förslag. Med detta avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Skattskyldig blir den som säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen överskrider ett

tröskelvärde om 100 000 kronor. Skattskyldigheten inträder i så fall när varan förs in i Sverige. Tröskelvärdet ska beräknas utifrån det högsta värdet för försäljning av skattepliktiga varor till Sverige innevarande eller föregående kalenderår.

Enligt regeringen ska aktörer som yrkesmässigt förmedlar distansförsäljningar av skattepliktiga varor, i de fall då säljarna inte själva är skattskyldiga, bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett tröskelvärde om 100 000 kronor per år. Aktörerna blir en ny typ av skattskyldig. Tröskelvärdet för förmedling ska beräknas på samma sätt som vid försäljning.

Regeringen föreslår att det införs en ny typ av skattskyldig, kallad registrerad EU-handlare. Som registrerad EU-handlare får godkännas den som avser att yrkesmässigt bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor eller förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från säljare som inte själva är skattskyldiga. Liksom för lagerhållare och registrerade mottagare ska det finnas ett krav på att sökanden är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt. Förfarandet kring ansökan, registrering och återkallande föreslås vara detsamma som för övriga godkända och registrerade skattskyldiga. Skattskyldigheten för en registrerad EU-handlare inträder när varan förs in till Sverige. Förmedling av distansförsäljning när säljarna inte själva är skattskyldiga ska läggas till både som en av grunderna för att bli godkänd som lagerhållare och som en av händelserna som utlöser skattskyldighet för lagerhållare.

Regeringen bedömer att den personuppgiftsbehandling som förslaget om införande av den nya typen av skattskyldig ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Med ett mindre tillägg utgör den befintliga regleringen på personuppgiftsområdet tillräcklig reglering för behandlingen.

Om en konsument vid köp genom distansförsäljning på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, ska säljaren eller förmedlaren enligt regeringens förslag inte vara skattskyldig om denne direkt har upplyst kunden om konsekvenserna av att lämna felaktiga uppgifter. Konsumenten ska då efter särskilt beslut betala skatten och en tilläggsavgift om 500 kronor per vara. Förfarandet vid sådan beskattning ska baseras på vad som gäller vid oegentlighetsbeskattning, justerat med anledning av att konsumenten inte kan vara en juridisk person och att skattebeloppen är låga. Tilläggsavgiften ska jämföras med skatt i sekretesshänseende.

Det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeland. Reglerna om skattskyldighet för import formuleras om så att de blir tillämpliga på import som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna.

Regeringen föreslår att det införs en möjlighet till återbetalning av skatten om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats och att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt

territorium. Bestämmelsen om återbetalning samordnas med det befintliga undantaget från skattskyldighet för varor som skattskyldighet enligt lagen tidigare inträtt för, så att de inte tillämpas samtidigt.

Enligt förslaget ska bestämmelserna om registrerade EU-handlare, ändringarna avseende lagerhållare och justeringarna avseende godkännanden och återkallelse träda i kraft den 1 september 2020. Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2020. Äldre bestämmelser ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser likt regeringen att investeraravdraget bör anpassas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. Utskottet delar i övrigt regeringens bedömningar och tillstyrker förslaget till förändringar av investeraravdraget.

Vidare tillstyrker utskottet regeringens förslag till regler för hur skatt ska tas ut vid sådana försäljningar från utländska säljare direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna beskattning enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik.

Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget

Bakgrund

Regeringen gjorde i propositionen En utvecklad budgetprocess bedömningen att förslag som har en tydlig påverkan på statens inkomster för det löpande budgetåret bör föranleda en ny inkomstberäkning (prop. 2013/14: 173 s. 34 f.). Den nya inkomstberäkningen ska göras för de inkomstitlar som berörs av förslagen. I de fall regeringen har gjort en ny beräkning av inkomstitlarna baserat på nya makroekonomiska prognoser och andra förutsättningar, t.ex. förändrade volymer, ska inkomstberäkningen även omfatta dessa förändringar.

Finansutskottet framförde i sitt yttrande till konstitutionsutskottet att det bör gå att skilja de effekter som är en följd av regeländringar från de effekter som är en följd av ändrade makroprognoser och andra ekonomiska förutsättningar. Konstitutionsutskottet instämde i finansutskottets bedömning (bet. 2013/14:KU46 s. 35 och 37).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den ändrade beräkningen av inkomster på statens budget för 2020 som redovisas i propositionen. I förslaget till ny inkomstberäkning har prognosen reviderats upp med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om begränsning av investeraravdraget och med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag om ändrad beräkning av inkomster på statens budget för 2020 och tillstyrker att den godkänns.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution**Propositionen**

Regeringen anför att Tullverket utför viktiga samhällsuppgifter och myndighetens insatser ska bl.a. skydda från hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Att narkotika och vapen förs in illegalt i landet är ett allvarligt problem och utgör ett led i den ökade grova brottsligheten. För att motverka brottsligheten och öka tryggheten behöver myndighetens möjlighet att redan vid gränsen stoppa narkotika och vapen förstärkas, bl.a. genom en ökad närvaro. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Tullverket ökas med 10 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2020 för anslaget 1:2 Tullverket ändrar anvisningen på det sätt regeringen föreslår.

Stockholm den 26 maj 2020

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Niklas Wykman (M), Tony Haddou (V), David Lång (SD), Anna Vikström (S), Joar Forssell (L), Rebecka Le Moine (MP), Sultan Kayhan (S), Helena Vilhelmsson (C), Andreas Carlson (KD), Louise Meijer (M), Jessika Roswall (M), Magdalena Schröder (M), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), Leif Nysmed (S), Katja Nyberg (SD) och Martin Kinnunen (SD).

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2020 (M)

Niklas Wykman (M), Louise Meijer (M), Jessika Roswall (M) och Magdalena Schröder (M) anför:

I mars 2018 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om behovet av utvärdering av kemikalieskattens samhällsekonomiska effekter och andra effekter av skatten. Ännu har ingen utvärdering skett. Regeringen har den 28 november 2019 uppdragit åt Skatteverket och Kemikalieinspektionen att utvärdera kemikalieskattens effekter. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2020, och om myndigheterna har förslag till ändringar ska dessa redovisas senast den 1 mars 2021.

Redan när förslaget på kemikalieskatt presenterades var remissinstanserna kritiska, bland annat för att skatten saknade vetenskaplig förankring, var ineffektiv som styrmedel och saknade miljönytta. Förslaget kritiserades också för att utländska e-handlare inte beskattades, vilket försvagade svenska företags konkurrenskraft och ledde till förlust av arbetstillfällen i Sverige. Därefter har nivån på kemikalieskatten höjts och i vårpropositionen presenterade regeringen ytterligare justeringar av skattens tillämpning – att även utländska aktörer kommer att omfattas av skatten.

Det är anmärkningsvärt att regeringen genomför dessa förändringar av skattens utformning utan att först hörsamma riksdagens uppdrag om utvärdering. Vi Moderater anser att kemikalieskatten inklusive dess kommande utvidgning bör utvärderas skyndsamt. Vi har dock i det här sammanhanget inget annat förslag än utskottsmajoriteten.

2. Vårändringsbudget för 2020 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Regeringen lämnar normalt förslag till ändringsbudget till riksdagen två gånger per år. Ändringsbudgetarna innebär att regeringen lämnar förslag till ändringar i en redan beslutad budget och förslagen bör i normalfallet begränsas till att omfatta ändringar på grund av händelser som inte var kända när budgetpropositionen lades fram. I år är inget vanligt år och såväl ändringsbudgeten som de extra ändringsbudgetar som hittills har presenterats har präglats av utbrottet av covid-19. I allt väsentligt står Vänsterpartiet bakom de åtgärder som hittills har föreslagits med anledning av covid-19. När det gäller övriga delar i ändringsbudgeten så avstår Vänsterpartiet i sedvanlig ordning från att motionera, eftersom vi är i renodlad opposition och därmed inte kan ta ansvar för delar i en helhet som vi inte påverkat och som inte är vår politik. Jag står därför bakom utskottsmajoritetens yttrande.

3. Vårändringsbudget för 2020 (KD)

Andreas Carlson (KD) anför:

För närvarande pågår den största hälsokrisen i modern tid. Den hotar liv och hälsa på ett påtagligt sätt. Men krisen innebär också att samhället påverkas på ett genomgripande sätt av såväl hälsokrisen som den ekonomiska krisen i spåren av densamma: förutom de direkta konsekvenserna på hälsan påverkas livsbetingelserna när människor isoleras från nära och kära och oron växer när arbetsplatser stängs ned och konkurser och arbetslöshet ökar. Samtidigt tydliggörs vårt beroende av varandra och vår känsla av samhörighet ökar – och att vi behöver ta oss igenom krisen tillsammans.

Kristdemokraterna vill i det korta perspektivet arbeta för att livskraftiga företag inte går under i en temporär kris som företagen inte råder över och att anställningar som under normala omständigheter hade funnits ska få en möjlighet att finnas kvar. Vi föreslog därför ett kostnadsstöd för företag som tappat stora delar av sin omsättning. Det är bra att regeringen nu gått fram med ett sådant förslag. Kostnadsstödet är dock en kortsiktig åtgärd för att möta krisen här och nu. Kristdemokraterna skulle därför vilja se en sänkning av arbetsgivargifterna hela 2020 för branscher som drabbats särskilt hårt i krisens spår, exempelvis hotell- och restaurangbranschen. Vi vill också bygga ut korttidspermitteringssystemet så att permittering upp till 90 procent blir möjlig, att även visstidsanställda skyddas och att lönetaket i systemet höjs från 44 000 kronor till 50 000 kronor i månadslön så att fler yrkesgrupper omfattas fullt ut.

Civilsamhällets gemenskaper – föreningar, organisationer, trossamfund och sociala företag spelar en stor roll för vårt samhälle och i kristider blir detta särskilt tydligt. Då växer behoven av insatser och gemensamma krafter. För att även dessa organisationer ska klara krisen skulle Kristdemokraterna gärna vilja att gränsen för skattereduktion för gåvor höjs till 100 000 kronor under innevarande år. Mitt parti vill även att ett intäktsstöd införs för organisationer som snabbt tappat intäkter, ett kostnadsstöd införs för organisationer som fått extraordinärt ökade kostnader samt att vissa organisationer som tillhandahåller samtalsstöd får medel.

Vi har emellertid valt att inte lämna något eget förslag i ärendet och jag har därför inte något annat förslag än utskottsmajoriteten i yttrandet.